

No. 52

LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG den 1 MEI.

„De Gouverneur van de Provincie Vriesland, maakt bij deze aan de ingezetenen bekend, dat zij, die gewoon zijn aan rijden en met paarden kunnende omgaan, en genegen zijn zich vrijwillig te engageren als rijder bij de Pontontrein, die met den eersten junij aanstaande, volgens bevel van Z. M. moet geformeerd zijn, zich daartoe kunnen aanmelden aan het militaire bureau aan het Collegie binnen Leeuwarden, des morgens van 9 tot 1, en des avonds van half 6 tot 7 uren.

Wordende de belanghebbenden wijders geinformeerd, dat zij moeten zijn welgewassen en gezond, en ten minsten de lengte moeten hebben van vijf voet drie duim Rhijnlandsche maat, dat zij des daags zullen genieten *zeven stuivers*, goed worden gekleed, van alle voordeelen jouisseren, welke andere militairen genieten, en zeer zeker na den afloop der veldtogt hun ontslag erlangen, en dat zij eindelijk in 's Gravenhage, na goed gekeurd te zijn, eene premie van een *ducaat* ontvangen, en op hunne reis derwaards van reisgeld voorzien worden.

Leeuwarden, den 24 April 1815.

De Gouverneur voornoemd,
I. ÆBINGA VAN HUMALDA.

MILAAN, *den* 9 *April*.

In ons dagblad van gister leest men de volgende proclamatie, door den Koning van Napels aan de Italianen uitgevaardigd.

„*Italianen!* Het uur is gekomen, waarin hooge bestemmingen moeten vervuld worden. De Voorzienigheid roept U eindelijk, om eene onafhankelijke natie te worden. Van de Alpen tot de Straat van Sicilie, hoort men slechts eene kreet: "*Onafhankelijkheid van Italie!* Met welk recht willen vreemde natien U die onafhankelijkheid, het eerste recht en het eerste goed van alle volken, ontrooven? Met welk recht eigenen zij zich uwe rijkdommen toe, om die naar landen over te brengen, welke dezelve niet hebben voortgebragt? Met welk recht eindelijk, nemen zij uwe kinderen van U weg, om die verre van de graven hunner vooronderen te doen dienen, kwijnen, sterven? De natuur zou dan vergeefs voor U het bolwerk der Alpen hebben opgeworpen? U vergeefs met een nog steviger bolwerk, verschil van taal en zeden, strijdigheid van caracter, omheind hebben? Neen! neen! Alle vreemde heerschappij moet verdwijnen van Itali's grond. Weleer heeren der weereld, hebt gij voor dezen gevaarlijken roem door twintig eeuwen van tegenspoed en verdrukking geboet. Uw roem zij thans, geene heeren meer te hebben. Elke natie moet binnen hare natuurlijke grenzen blijven. De uwen zijn zeeën en bergen, die men niet overschrijden kan. Tracht nimmer verder te gaan, maar verwijder ook van daar den vreemdeling die ze geschonden heeft, wanneer hij zich niet haast, binnen zijne eigene grenzen terug te keren. Door hunnen Koning geleid, zijn 80,000 Napolitanen op marsch, en zweeren, de wapenen niet neder te leggen voor de verlossing van Italie. Zij hebben reeds bewezen, dat zij hunne eeden weten gestand te doen. Italiaanen van andere gewesten ondersteunt dit edelmoedig ontwerp. Dat die geenen onder U, welke de wapenen reeds gedragen hebben, die hernemen, en de onbedrevene jeugd daarin oefenen. Dat elk man van beleid zich tot eene zoo edele poging, verheffe, dat hij de taal der vrijheid spreke om die te schragen, en dat hij die, in naam des vaderlands, aan alle waarlijk Italiaansche harten doe hooren. Dat 's Volks geestdrift zich onder allerlei gedaante vertoone! Thans geld het de beslissing, of Italie vrij, of nog voor eeuwen in slavernij moet zijn. De worsteling zij beslissend, en weldra zullen wij voor langen tijd het welzijn van ons thans nog verscheurd en bebloed vaderland verzekerd zien.

„Verlichte menschen van alle natien, de volken eener milde regering waardig, de Souvereinen, die zich door een groot karakter onderscheiden, zullen zich over uwe onderneming verheugen en uwe zegepraal toejuichen. Hoe zoudt gij niet de goedkeuring wegdragen van Engeland, dat land, het model eener constitutionele regering, dat vrije volk, hetwelk roem daarop dragt, dat het strijdt en zijne schatten spilt voor de onafhankelijkheid der volken! Italiaanen! gij waart verwonderd, dat gij ons vergeefs geroepen had: gij hield ons misschien voor werkeloos, terwijl uwe wenschen ons bereikten. Maar het gunstig oogenblik was nog niet gekomen; ik had nog geene bewijzen van de trouweloosheid uwer vijanden; het was nodig, dat de ondervinding de valscheid der beloften deed zien, waarmede uwe oude Souvereinen zoo mild waren, toen zij weder onder U verscheenen. Wegens deze spoedige en ongelukkige ondervinding beroep ik mij op U, brave en ongelukkige Italiaanen van Milaan, Bologna, Turin, Venetie, Brescia, Modena, Reggio, en andere beroemde en verdrukte landen! hoe vele brave krijgslieden en deugdzame vaderlanders zijn aan hunnen geboortegrond ontscheurd! hoe vele zuchten er nog in de boeijen! hoe vele slachtoffers, ongehoorde knellingen en vernederingen! Italianen, door een hecht staatsverbond met U vereenigd, zal ik alle die rampen herstellen; eene regering naar uwe keuze, eene waarlijk nationale vertegenwoordiging, eene staatsregeling, der eeuw en uwer waardig, zullen uwe binnenlandsche vrijheid en uwe eigendommen waarborgen, zoodra uw moed uwe onafhankelijkheid zal hebben verzekerd.

„Ik roep alle braven rondom mij ten strijde; ik roep insgelijks die genen op, welke nauwkeurig over de belangen van hun vaderland hebben nagedacht, om eene staatsregeling en wetten voortebereiden, door welke het onafhankelijk en gelukkig Italie voortaan bestuurd zal worden."

Rimini, den 30sten maart 1815.

(*geteekend*) JOACHIM NAPOLEON.

De generaal *Bellegarde*, heeft bovenstaande proclamatie in dezer voege beantwoord:

„Nauwlijks begon Europa zijne wonden te heelen, en de op het Weener congres vergaderde Mogendheden hielden zich, in eene zeldzame overeenstemming, bezig met het vestigen van de grondslagen van een duurzamen vrede, wanneer eene onvoorziene gebeurtenis op nieuw alle natien te wapen riep, welke reeds bij ondervinding de heerschzucht van eenen enkelen man kennen. In dit oogenblik van kortstondige crisis, kon Italien hopen rustig te blijven, en bereids waren er uit Duitschland talrijke troepen aangekomen, alleenlijk om hetzelve te verdedigen. Doch de Koning van Napels heeft eindelijk het masker afgeworpen, herwelk hem, in de gevaarlijkste oogenblikken gered heeft; zonder oorlogsverklaring, waarvan hij geene billijke beweegreden kon aanvoeren, tegen de goede trouw der tractaten met Oostenrijk, aan hetwelk hij alleen zijn staatkundig aanwezen verschuldigd is, bedreigt hij op nieuw met zijn leger de rust van het schoone Italie, en niet te vreden den geessel des oorlogs met zich te voeren, tracht hij daarenboven alom, door het voorgeven van de Italiaansche onafhankelijkheid te beoogen, dat verwoestend vuur der revolutie weder te ontsteken, hetwelk hen eertijds uit de duisternis van eenen geringen stand heeft doen voortreden, om hem tot den glans van den troon te verheffen.

„Schoon vreemd aan Italie en zich slechts sedert korten tijd in den rang der Souvereinen ziende, neemt hij omtrent de Italianen eene taal aan, waarvan zich misschien nauwlijks een *Alexander Fernese*, *Andreas Doria*, een *Trivulza* omtrent hen zou kunnen bedienen, en proclameert zich tot opperhoofd der Italiaansche natie, die in haren eigen boezem vorstelijke huizen heeft, welke sints eeuwen geregeerd hebben, en welke in deze welige streken dat doorluchtig geslacht hebben zien geboren worden, hetwelk zoo vele volken onder deszelfs scepter en regering vereenigt. Hij, een Koning van het uiterste van Italie, zou, door het schoonschijnend denkbeeld van natuurlijke grenzen, al de Italianen door het hersenbeeld van een koningrijk willen misleiden, waarvan men de hoofdstad schier niet zou kunnen bepalen, vermits de natuur, door hare gesteldegrensscheiding, aan verschillende gedeelten van Italie hunne bijzondere gouvernementen heeft voorgeschreven, en daardoor getoond, dat noch de uitgestrektheid van een grond, noch het getal der bevolking en de kracht der wapenen, maar dat goede wetten, de handhaving der oude gebruiken en een spaarzaam bestuur het geluk der volken uitmaken; en het is uit dien hoofde, dat men zich nog met gevoelens van bewondering en erkentenis, in Lombardije en in Toskane, de onsterfelijke namen van *Maria-Theresia*, *Joseph* en *Leopold* herinnert.

„Niet te vreden met de menigte door de hoop eener voorgewende onafhanklijkheid te misleiden, wil de Koning van Napels nogmaals de Italianen om den tuin leiden, door hen diets te maken, dat diezelfde Mogendheden, welke, met eene verbazende snelheid, de geduchtste toerustingen zoo te land als ter zee vernieuwen, en, binnen weinige dagen, aan de gansche weereld, door eene tweede openbare akte, een nieuw bewijs hunner onkreukbare eendracht, naar dezelfde beginselen, zullen vernieuwen, heimelijk geneigd zijn, zijne ontwerpen te ondersteunen, als of men zeggen kon, dat Italie onafhankelijk zou wezen, wanneer het onder zijn gouvernement stond, als of al de Mogendheden niet beter wisten, dat er nimmer verdrag noch vrede bestaan kan met dengenen, die de beloften, welke hij gedaan heeft, niet eerbiedigt, en ongevoelig is voor de behandelingen van edelmoedige overwinnaars.

„De door den doorluchtigen Keizer en Koning *Frans I*, geschonken milddadigheden aan de gansche Italiaansche legermagt, van welke geen enkel persoon, zijn onderdaan zijnde, zonder eerlijke middelen van bestaan is gebleven, mitsgaders aan de gansche talrijke klasse van geemploijeerden, in wier lot insgelijks voorzien is; de vaderlijke zorgvuldigheid, met welke het Oostenrijksch gouvernement, zonder de staatkundige gevoelens of het verleden gedrag in aanmerking te nemen, bij zijne terugkeering in Italie, slechts getragt heeft al de partijen tot eene enkele te vereenigen, dezelven alle gelijk zijne kinderen te behandelen, en, door het behouden van deze vaderlijke gevoelens, zelfs jegens het gering aantal der geenen, die het door hunne dwalingen genoodzaakt, hebben middelen van gestrengheid in het werk te stellen, al deze zaken zijn zoo baarblijklijk, dat zij van zelve, en zonder eenige andere lofspraak, al de lasteringen te niet doen, welke in de proclamatien van den Koning van Napels verspreid zijn.

„Lombardijers, het Oostenrijksche gouvernement, opregt van aard, en welks sijstema is, zich van allerlei overdrevenheid te onthouden, heeft U rust, goede orde, vaderlijke beheering beloofd; het zal jegens U woord houden. Herinnert U het geluk der tijden vóór 1796, en der instellingen van *Maria Theresia*, *Joseph II*, en *Leopold*, en vergelijkt dat stelsel van regering met het geene gij sedert hebt moeten duiden, en hetwelk, op dezelfde beginselen gegrond en met dezelfde logenachtige uitdrukkingen aangekondigd, voorgeeft een voorwerp van hoop en eene drangreden tot nieuwe pogingen te zijn. Uwe al te groote ligtgeloovigheid in de beloften der Fransche democratie heeft reeds uwen ondergang veroorzaakt. Weest thans voorzigtiger, vermits die misslag, na de ondervinding, welke gij gehad hebt, grover zijn zal; en werkt, met de buigzaamheid van uw karakter en met de overweging, die vrucht van uw verstand en uwe verknogtheid aan uwen doorluchtigen Souverein, bij elke omstandigheid, mede tot behoud der orde en tot verdediging van het Vaderland en van den Troon."

ZURICH, *den* 14 *April*.

In de tegenwoordige nieuwe omstandigheden van zaken, moet het gedrag van het Zwitsersch Bondgenootschap, de oplettendheid van geheel Europa tot zich trekken. Deszelfs Alpen, als eene ontoeganklijke grensscheiding tusschen drie, in oorsprong, zeden, talen en karakter verschillende natien geplaatst, zijn de wieg en de bakermat van een bondgenootschap van republiekeinsche volken, die ten allen tijde vredelievend geweest zijn, die altijd vreemd waren aan de geschillen die te dikwijls de wereld beroerden, en het onderpand van hunne oudvaderlijke instellingen, hielden. Zwitserland is, als door een wonderwerk, aan eene onderwerping aan den dispoot van Frankrijk, en van het geheel al, ontsnapt; op dit oogenblik in het geval, dat het van de op het congres te Weenen vereenigde Mogendheden een vredesverdrag ontvangt, waardoor deszelfs staatkundig aanwezen, bevestigd wordt. Dan, moet deze wijze en dierbare onzijdigheid, die voortaan de grondslag van het maatschappelijk gebouw moet uitmaken, moet en kan die ingeroepen worden op een tijdstip waarin alle vooruitzigt verijdeld, de menschheid ter neder geslagen, de koninklijke familie der Bourbons, nauwlijks op den troon hunner voorvaderen hersteld, andermaal door een overweldiger verdreven is? Moet deze onzijdigheid gekozen worden in een oogenblik in hetwelk de openbare rust van Europa, door het beleid van alle de Mogendheden, zoo gelukkig hersteld, op nieuw tot in deszelfs grondslagen geschokt wordt, om andermaal plaats te maken voor een militair bestuur, hetwelk een allerakeligst vooruitzicht voor de toekomst oplevert.

Zwitserland is ten opzigte van *Napoleon* niet onzijdig. Het heeft het juk van deszelfs bemiddeling afgeworpen; het heeft zijne betrekkingen met de Bourbons vernieuwd; het heeft tot zijn bondgenootschap de van Frankrijk afgescheidene provincien, toegelaten; het heeft zijne staatkundige inrigtingen, op dezelfde wijze als die voor het tijdstip in hetwelk het sijsthema van den verwoester van de fransche republiek ook hetzelve drukte, weder hersteld, en op dit oogenblik erkend het den minister van *Lodewijk XVIII*, en weigert dien van *Napoleon* te ontvangen. Alle deze daadzaken zijn met geene stipte onzijdigheid overeen te brengen.

Daarenboven moet eene onzijdigheid, indien dezelve geëerbiedigd zal worden, de bewilliging der oorlogende Mogendheden hebben. Zal nu Zwitserland met *Napoleon* in onderhandeling treden? Kan het met de Mogendheden breken?

Zoude dusdanig eene onderhandeling Zwitserland niet geheel en al, weder in dezelfde betrekkingen met *Napoleon* stellen, die het vernietigd heeft, en zoude de Mogendheden, volkomen strijdig met hunne declaratien de verbindtenissen willen eerbiedigen, die met den overweldiger, tegen denwelken zij hunne geheele magt bijeen brengen, aangegaan zijn?

In eenen oorlog van dezen aard, is er geen middelweg; men moet voor, of men moet tegen zijn; de eenige republiek die de woelingen van den tijd heeft doorgestaan, moet zich openhartig voor die staten verklaren, die de revolutionaire regeringloosheid willen uitroeijen, en die, ter bereiking daarvan, eenen nieuwen worstelstrijd, aanvangen, of wel, die republiek moet openlijk de zijde van den overweldiger der troonen en van den geessel des menschdoms, kiezen.

Uit dit militair gezichtpunt beschouwd, levert de medewerking van Zwitserland in dezen oorlog, waarvan het tooneel ten gelijken tijde in Italien en in Frankrijk zijn zal, groote voordeelen aan Zwitserland op; er zijn verscheidene wegen om door Zwitserland in Italien doortedringen, en niemand kent denzelven beter dan *Napoleon*.

Voeg hier bij, dat Zwitserland onzijdig, of in de magt van *Napoleon* zijnde, onophoudelijk, het tooneel van aanhoudend vernieuwde komplotten en snoodheden zoude worden, die door het gezag der regeringen niet meerder te beteugelen zouden zijn.

Alle de overwegingen vereenigen zich dus in een punt, om in dezen worstelstrijd van alle de beschaafde natien, tegen eenen overweldiger, de onzijdigheid te doen afkeuren, en om aan Zwitserland te doen begrijpen, dat zelfs dan, wanneer deze onzijdigheid toe-

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

gestaan wordt, geene menschelijke magt in staat zoude zijn die te handhaven; daar integendeel, indien [zij] zich openlijk voor eene zaak verklaard, die even [zeer] de zijne als die van alle de andere Mogendheden is, Zwitserland dien waardigen rol zal spelen, die hetzelve door de Europische confoederatie is aangewezen, en aan de zelfs dappere soldaten de gelegenheid verschaffen van lauwren te kunnen plukken.

LONDEN, *den* 18 *April*.

Onze ministers betoonen, in de tegenwoordige crisis, eene gepaste welberadenheid en standvastigheid, die de goedkeuring van alle weldenkenden moeten wegdragen, en de beste uitkomst beloven. Toen in de [illegible] parlements-zitting van vrijdag de oppositie partij lord *Castlereagh* lastig viel met vragen, [illegible] den aard der voorleden week ontvangen openingen van den kant van het nieuwe Fransche gouvernement, en of bij ons gouvernement ook gedacht wierd om aanvallende stappen te doen, alvorens men eenig antwoord van Weenen, werwaards het die openingen dadelijk gezonden heeft, ontvangen zou hebben? verklaarde zijn lordschap kort af, dat hij voor het tegenwoordige moest weigeren om alle bijzondere vragen op dit stuk te beantwoorden.

Men ziet hieruit op nieuw, zoowel als uit de gister door den kanselier van den exchequer gedane aankondiging, van morgen woensdag met het voorstel voor den dag te komen, om de pas afgeschafte Property-Tax wederom dadelijk in te voeren, dat ons gouvernement niet in twijfel staat omtrent de keus die het met geheel Europa te nemen heeft.

Neen, onze ministers, en zoo wij vertrouwen alle weldenkenden in Europa met hen, zullen zich door niets misleiden, en van hun waar belang, het belang van het beschaafd Europa, afbrengen laten; zij zijn ten vollen overtuigd, dat *Buonaparte*, bij zijne wederkeering naar Frankrijk, aan niets minder gedacht heeft dan aan den vrede met alle Mogendheden, en om zich aan het traktaat van Parys te houden; dat hij ook door de Jakobijnen alleen naar Frankrijk is terug geroepen, opdat zij zich op nieuw breideloos in volksberoeringen zouden kunnen verlustigen en verrijken, en dat hij alleen door de soldaten is welkom gegroet, in het uitzigt op nieuwe roof- en plundertogten.

Heeft *Buonaparte*, nadat hij ingezien heeft, dat het tegenwoordig tijdstip niet gunstig was voor de uitvoering zijner geliefde ontwerpen van plundering en overheersching van geheel Europa, eenen anderen, eenen vreedzamen, toon aangenomen, en schijnt zijne partij zich daarin te schikken, het is alleen in het uitzigt, om eenigen tijd te winnen, ten einde zijne militaire middelen te vermeerderen en tevens het werk der intrigue weder aan den gang te brengen. Indien men hem maar eenige rust laat, zal hij aanstonds werken om Belgien te irriteren, Holland om te koopen, Italien voor zich in te nemen, en de kleinere Duitsche Staten te winnen. Onder deze *vreedzame* manœuvres zal hij zijne legers vermeerderen en van alles voorzien, nieuwe wreedheden bedrijven en nieuwe conscriptien organiseren. Vraagt men hem naar de redenen dezer wapeningen, hij kan gemakkelijk antwoorden, dat inlandsche onlusten en buitenlandsche gevaren hem bedreigen, tot dat de eene of de andere staat rijp voor den opstand zal zijn; en dan zal, juist dat wij rede van zijne openingen gevraagd hebben gehad, hem eene genoegzame reden zijn om den oorlog te beginnen, en zoo van stap tot stap wederom zijne oude loopbaan te volgen.

Oorlog moet *Buonaparte* wat vroeger of wat later hebben; dit is zijn hoogste verlangen, daartoe is hij terug gekomen. De grootste misslag, dien hij *Lodewijk XVIII* ten laste legt, is, dat hij het traktaat van Parys gesloten en onderhouden heeft; dat traktaat moet en zal hij verbreken; de roem en de magt der natie moet en zal hij herstellen; de grenzen van het Fransche Rijk zal hij uitbreiden, en deszelfs vroegere aanvallen vernieuwen. Dit heeft hij, bij elke schrede, die hij op zijnen togt naar Parys voorwaards gedaan heeft, aan zijne aanhangers luide beloofd.

Laat hem den oorlog hebben, maar dat noch de tijd noch het tooneel van denzelven aan zijne keuze gelaten worden. De geallieerden moeten al hunne magt gelijkelijk doen oprukken, en hunne schreden andermaal naar Parys wenden, om in die stad nog eens den vrede der wereld te verzegelen. Hunne eensgezindheid moet niet door naijver gebroken, de algemeene zaak moet niet in afzonderlijke belangen verloren gaan; zij moeten niet luisteren naar den verleider of deszelfs werktuigen; zij moeten zonder ophouden en zonder afwijken voortstreven tot het groot en eenig doel, de uitroeijing der magt van *Buonaparte*, en — evenveel welken vorm van gouvernement Frankrijk moge verlangen — de vernietiging van alle zijne middelen van verontrusting.

Van een ooggetuige hebben wij, dat het traktaat van Fontainebleau voornamentlijk het werk van Keizer *Alexander* geweest is. Toen de geallieerden in Parys binnen rukten, hadden zij geenerlei plan omtrent hun verder gedrag met *Napoleon*; alleen vaardigde de Oostenrijksche prins *van Schwartzenberg*, des morgens van den 31sten maart, eene proclamatie uit, waarin hij de Parijzenaars den raad gaf, om het voorbeeld van Bordeaux, waar reeds de Bourbons waren uitgeroepen, te volgen. Toen daarop in den namiddag Keizer *Alexander*, de Boulevards langs rijdende, de geestdrift des volks voor de Bourbons gezien had, teekende hij des avonds, op aanzoek van *Talleyrand*, de declaratie, dat hij nooit vrede met *Buonaparte* of iemand zijner familie zou maken. Niettegenstaande dat zeide hij drie dagen daarna, toen *Caulincourt* van wege *Buonaparte* deszelfs afstand ten voordeele zijnes zoons kwam aanbieden, en dienvolgens een regentschap vroeg, met bijvoeging, dat zulks de algemeene wensch der armée en der natie was, — dat hij, indien dat zoo was, daar niet tegen had. Het was toen, dat *Talleyrand* den grootsten dienst aan de Bourbons bewees, door *Alexander* te verzekeren, dat de natie voor de Bourbons was, en dat een regentschap aanleiding tot nimmer eindigende beroerten geven zouden. De maarschalken, deels door overreding, deels door beloften, lieten zich door *Talleyrand* ook overhalen. Zeven uren lang duurde deze conferentien bij *Alexander*, en den volgenden dag teekende hij het traktaat van Fontainebleau, tevens eenen eigenhandigen brief aan *Buonaparte* schrijvende, waarin hij denzelven vele complimenten over zijne talenten, enz., maakte. Het geval was, dat *Alexander* met een soort van bewondering voor *Buonaparte* was bezield, en een man, met wien hij eens vriendschap gehad had, niet geheel wilde ruineren. Ook dacht hij, dat het den Keizer van Oostenrijk aangenaam zou wezen, dat hij, uit aanmerking zijner dochter, *Buonaparte* als een gekroond hoofd behandelde. Ondertusschen was een groot, geral geallieerde generaals tegen het traktaat, en wenschten *Buonaparte* te Fontainebleau aan te tasten. De [illegible] van wien wij dit alles hebben, hoorde zelfs den graaf *Langeron*, generaal in Russischen dienst, zeggen, „ dat het een groot ongeluk was, dat men zulks niet doen kon, want dat waarschijnlijk *Buonaparte* daardoor omgekomen en het grootst gedeelte zijner armée uitgeroeid zoude zijn geworden." In de daad had *Buonaparte* toen maar 25,000 man bij zich, terwijl de geallieerden in en om Parys 140,000 man sterk waren. Het is dus *Alexanders* valsche grootmoedigheid, die oorzaak is van den tegenwoordigen staat van zaken; maar het is te wenschen, dat hij niet tweemaal dezelfde fout begaan zal. *Buonaparte's dood* moet dit verschrikkelijk treurspel besluiten; zijn bloed alleen zal den vrede van Europa verzekeren.

De heer *Lisle*, boodschapper van staat, is hier heden met depêches van Weenen aangekomen, meldende, dat *Murat* de zaak van *Napoleon* omhelsd, en reeds de vijandelijkheden begonnen had.

Wij hebben, door eene bijzondere gelegenheid, over Dieppe eenen particulieren brief van eene vertrouwde hand uit Rouen ontvangen, van den 13den dezer, waarin men ons meldt het geen volgt:

„ Men zegt, dat *Buonaparte* 70,000 man op de grenzen van Vlaanderen heeft zamengebragt. Hij heeft weinig kavalerie; en dat, waarmede hij voorheen bijna alles deed en waarop hij het vooral liet aankomen, de artillerie, is, bij vergelijking gesproken, zeer gering.

„ Verscheide zijner generaals en maarschalken hebben hun ontslag genomen.

„ Het decreet, waarbij alle mans van 20 tot 60 jaren in massa tot de wapenen geroepen worden, heeft een algemeen misnoegen gegeven, en de grootste vrees voor de toekomst verwekt. Men houdt zich overtuigd, dat hoezeer hij luide roept, weinigen zullen gehoorzamen.

„ De desertie in alle zijne korpsen is zeer menigvuldig. Laat maar eens de Koninklijke standaard, behoorlijk door de geallieerden ondersteund, op Franschen bodem ontrold worden, en de strijd zal niet lang duren. Er vallen hier gedurig tweegevechten voor, niet enkel onder militaire, maar ook onder civile personen."

PARYS, *den* 20 *April*.

Z. Exc. de minister van algemeene politie heeft den prefekten aangeschreven, dat de vreemdelingen (Engelschen en andere), welke zich met hunne koopmanschappen naar de kermis van Caen willen begeven, vrijelijk in de havens zullen worden toegelaten en dat hun paspoorten naar de plaats hunner bestemming afgegeven moeten worden.

— De heer *Maubreuil*, beschuldigd van den diefstal der diamanten van de Koningin van Westfalen, en daarenboven verdacht, dat hij van het provisioneel gouvernement, den 31sten maart 1814 aangesteld, eene missie zou hebben aangenomen om den Keizer en de geheele keizerlijke familie te vermoorden, is gisteren ochtend, uit de gevangenis der prefecture van politie ontsnapt. Zijn signalement is overal gezonden.

— De constitutie, welke, gisteren, voltooid is, is tegenwoordig ter perse, en zal, zondag of maandag, het licht zien.

Men verzekert, dat, volgens het ontwerp dier nieuwe constitutie, het welk onmiddelijk publiek zal gemaakt worden, er twee kamers zullen zijn, de eene erfelijke, waarvan de leden, ten getalle van ten minste honderd, door het opperhoofd van het gouvernement benoemd zullen worden. Alle burgers, zonder onderscheid, zullen bevoegd zijn, om in de andere kamer zitting te nemen, te weten, na den ouderdom van vijf en twintig jaren bereikt te hebben. (Volgens de koninklijke constitutie moest men 40 jaren bereikt hebben, om in dezelve toegelaten te worden.) De afgevaardigden zullen door departementale kies-kollegien, uit eene lijst, door de kies-kollegien van het arrondissement te formeren, gekozen worden. De kamers hebben het initiative der wetten. De constitutie zal aan de aanneming der grondvergaderingen onderworpen zijn. Alle burgers zullen toegelaten en uitgenoodigd worden, om hunne stem door het schrijven van *ja* of *neen* op de registers uit te brengen, welke registers door de leden der departementale kies-kollegien, in de nationale vergadering van het *veld van mei*, opgemaakt zullen worden.

Den 19den dezer, heeft er eene aardbeving te Toulouse plaats gehad. Dezelve is ook te Mirepoix gevoeld. De schokken zijn niet hevig geweest en hebben geene schade van aanbelang veroorzaakt.

— Niets is er, dat den overweldiger van den Franschen troon meer grieft, niets, dat dien nog zwak gevestigden troon meer doet waggelen, dan de kennis, die men in Frankrijk heeft, dat de Mogendheden hem van de Fransche natie afscheiden, dat zij den oorlog niet haar, maar hem willen aandoen; van daar, dat de Moniteur van den 19den, in een berigt uit Munchen — het welk, even als zoo vele andere door dit dagblad reeds opgedischte buitenlandsche berigten, al de kenmerken draagt van in Parys toebereid te zijn — onder andere tastbare onwaarheden, het volgende meldt:

„ In geheel Duitschland zijn de edelmoedige lieden, over het algemeen, gebeld over de declaratie van het congres, van den 13den maart; *men heeft die onderscheiding, welke men tusschen Frankrijk en Keizer Napoleon wil maken, ellendig gevonden.*

„ In Pruissen, even als in Duitschland, heerschen er veel edelmoedige denkbeelden, en *die verbazende oorlogs-toebereidsels, welke alle tegen één mensch gerigt zijn, komen ongepast voor.*

Onder meer andere in het oog loopende ongerijmdheden van soortgelijke strekking, in hetzelfde berigt uit Munchen opgegeven, zijn de volgende:

„ Men verzekert te Weenen, dat aarts-hertog *Karel* geweigerd had een kommando aan te nemen. [Ondertusschen is het zeker, dat dezelve reeds te Mentz is gearriveerd, om het kommando op zich te nemen.] Men verzekert, dat hij, onder anderen, gezegd heeft: *ik wil mij met dien oorlog niet inlaten; ik zie er niets dan onheil in: zend hem zijne vrouw en zoon, en zoo hij het traktaat van Parys bekrachtigt, dat dan de wapening van beide zijden ophoude. Europa zal in rust zijn, en gij zult veel onheilen vermeden hebben.*

„ In verscheiden bankiershuizen zegt men: „ Keizer *Napoleon* is terug gekomen; zoo veel te beter! „ Hij verstaat het regeren, en heeft waarlijk ten oogmerk de belangen der volken te onderschragen."

„ Men verhaalt, dat lord *Stewart*, een der ministers van Engeland, op de tijding der aankomst van Keizer *Napoleon* te Parys, hoorende twisten, of hij het regt had het traktaat van Parys te schenden, gezegd heeft, dat *Napoleon* alle regt had, om dat men de verbinte-

(*Het vervolg op de kant dezer Bladzijde.*)

misse; met hem en zijne familie aangegaan, niet gehouden had.

„ De Engelschen, die te Weenen zijn, en waarvan een groot gedeelte op Elba zijn geweest, zijn, over het algemeen, in den omgang zeer gunstig jegens *Napoleon* gezind.

„ De Polen zijn diep verontwaardigd. Men had een sterk Poolsch leger geligt, hetzelve vleijende met de hoop van Polen te herstellen; doch die hoop is weldra verijdeld." [NB. Den 4den april, is, zoo als men weet, te Warschau de belangrijke tijding uit Weenen gebragt, dat het koningrijk Polen hersteld is.]

MECHELEN, *den* 23 *April*.

Alhier is het onderstaande Mandament, van den 14den april, verschenen:

„ *De vicarissen-generaal van het aartsbisdom van Mechelen, aan de geestelijkheid en geloovigen van dat bisdom, heil en zegen van onzen Heer!*

„ Zeer geliefde Broeders, gij wordt met de grootste der rampen bedreigt: de oorlog, die zoo verschrikkelijke geesel, is op het punt van uit te barsten; gij weet welke er de droevige gevolgen van zijn, niet minder zijnde, dan eene verschrikkelijke ellende, de dood en de ongodsdienstigheid; het is U dus van het grootste belang alles te doen, wat U mogelijk is, om den vijand te beletten, in uwe schoone provincien in te dringen. Twee middelen zijn hier toe volstrekt noodzakelijk: de toevlugt tot God, en de toevlugt tot de wapenen. Dan, zeer geliefde Broeders, alle toevlugt tot God is niet genoeg: gij moet zijnen toorn verzachten door eene opregte bekeering des harten, door werken van boetvaardigheid en door een deugzaam leven; gij moet tevens door daden van barmhartigheid en door vurige gebeden verdienen, dat hij U barmhartigheid bewijze: zoodanig moet de toevlugt tot God zijn, die wij U aanprijzen als een noodzakelijk middel, dat de vijand, in de tegenwoordige crisis, van ons land verwijderd worde. Het ander niet minder noodzakelijk middel is de toevlugt tot de wapenen; want te willen, dat de Heere U van eenen magtigen vijand verlosse, zonder U in staat te stellen om hem af te weren, is God te willen beproeven, en er een wonderwerk van te verwachten. Alzoo is het niet, dat de Machabeërs gehandeld hebben; zij hebben geweld tegen geweld gebruikt, en hebben, zoo door hunne wapens als door hunne gebeden, de vijanden van hun land en van hunnen godsdienst overwonnen. Wij vermanen U, zeer geliefde Broeders, dit schoone voorbeeld na te volgen. Dat zij derhalve, onder U, die in staat zijn de wapenen te dragen, zich spoeden om dezelve op te vatten, zij vooral, die er door de wet toe geroepen worden; dat de anderen vrijwillige giften doen, om hen hiertoe over te halen; en dat, eindelijk, ieder een door zijne gebeden, de zegeningen des Hemels over de verdedigers van het vaderland poge af te troonen.

„ Wij zeggen U niets, zeer geliefde Broeders, dan hetgeen de liefde tot den Godsdienst en het Vaderland U voorschrijft, en hetgeen Z. M., onze goede Koning verlangt, wien welwillendheid te verdienen van zoo veel aanbelang voor U is, ten einde Hoogstdezelve de belofte volvoere, welke hij zich verwaardigd heeft U te doen, van onzen heiligen Godsdienst te eeren en te beschermen.

„ Om deze oorzaken bevelen wij, dat, in iedere plegtige mis, bij de gewone gebeden die voor den oorlogstijd gevoegd worden, en dat, bij het einde der mis, de litanien der heilige Maagd gelezen worden; dat, daarenboven, bij iedere salut, het gebed voor Z. Heil. gevoegd worde, van die van den oorlogstijd.

„ Ons tegenwoordig Mandament zal, zoo spoedig mogelijk, in al de kerken van ons bisdom gelezen en publiek gemaakt worden.

„ J. FORGEUR, *Vic. gen.*
„ J. G. HULEU, *Vic. gen.*"

De Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche zaken noodigt, bij deze, uit alle ingezetenen in de steden en ten platten lande, die in het bezit moeten zijn [illegible]

(*Het vervolg op bladzijde drie.*)

van snappers, of zoogenaamde soldaten-geweren, hetzij van oud of nieuw Hollandsch, Fransch of Engelsch model, defect, irreparabel of in order, van bajonetten, infanterie sabels, en patroontasschen of bandelieren van dezelve, en daarvan geen gebruik maken voor den dienst der rustende of dienstdoende schutterijen, om dezelve ten dienste van de algemeene wapening als een blijk van vaderlandsliefde en zucht voor onafhankelijkheid af te geven aan het bestuur hunner woonplaats, hetwelk, bij deze, almede wordt uitgenoodigd, om het bij hetzelve ontvangene aan het departement van Binnenlandsche zaken, op de minst kostbare wijze, te adresseren, ten einde door hetzelve te worden verzameld, gerepareerd, of, voor zoo verre dit niet meer mogt mogelijk zijn, tot het herstellen van andere defecte wapenen gebruikt te worden.

'sGravenhage, den 25sten april 1815.

De Secretaris van Staat voornoemd,
R Ö E L L.

INWONERS VAN VRIESLAND!

Toen op het einde des jaars 1813 ons gewest met het overig Nederland, zich bevrijd zag van het juk der vreemde overheersching, op eene even wonderdadige als verrassende wijze, was het eerste gevoel en de algemeene stem, dat men zich dezer groote verlossing en Goddelijke weldaad steeds waardig behoorde te gedragen, en het pand der weder bekomene onafhankelijkheid met vereende krachten en met afzwering van alle vorige partijschap en verschil over staatkundige gevoelens, moest trachten te bewaren en tegen allen aanval te verdedigen.

In dezen geest spraken openbare redenaars voor talrijke scharen van toehoorders.

Op dezen toon zongen nederlandsche dichters, wier gevoel ontvonkt wierd bij het aanschouwen van gebeurtenissen, welke niemand ongevoelig konden laten.

Dit was de inhoud der godsdienstige redevoeringen en lessen, welke van de lippen der gewijde redenaars onder ons afvloeiden.

Dan de spoedig geëindigde oorlog en de aanvankelijke rust welk geheel Europa, al ras na de verlossing van ons vaderland mogt smaken, waren oorzaak dat de noodzakelijkheid tot dadige bescherming der verkregene voorregten, voor ons niet meer bestond.

Wij begonnen eene aangename kalmte te genieten, en zagen met welgevallen de zaden van algmeene rust, welvaren en voorspoed gestrooid, in het blijde vooruitzigt, dat die onder de zorg van een weldadig bestuur, zich gelukkig ontwikkelen, en door de eendragtige pogingen van een dankbaar volk gekweekt en voortgeplant, eenmaal welige vruchten zouden dragen, en bloeijen als in de dagen van ouds.

Thans wordt dit heerlijk vooruitzigt eenklaps bewolkt.

De gebeurtenissen onlangs in Vrankrijk voorgevallen, en aan niemand uwer onbekend, hebben ijlings, gansch Europa door, schrikvolle herrinneringen doen ontstaan, en aanleiding gegeven, dat van alle kanten maatregelen genomen worden, om een mogelijk kwaad te weren, en de pas herstelde rust der wereld, op duurzamen grond te vestigen.

Ook onze geliefde en geëerbiedigden Vorst, werkt met al de magt en klem, Hem bij de Grondwet toevertrouwd en verzekerd, mede tot dit heilrijk doel, en wij mogen gerust vertrouwen, dat Deszelfs vaderlijke bezorgdheid geene middelen onbeproefd zal laten, om den Staat te hoeden voor alle dreigende, en te verdedigen tegen alle werkelijke gevaren.

Doch het is niet genoeg, dat wij deze pogingen van onzen Koning toejuichen, en daar in berusten: neen, thans is de tijd daar, dat wij toonen moeten gedachtig te zijn aan de weldaden, welke ons de Goddelijke Voorzienigheid zoo wonderdadig heeft geschonken. Thans moet een ieder zich bereid en vaardig toonen, om het geluk dat hij verkregen heeft, naar vermogen te beschermen.

Het is niet aan een iegelijk gegeven, ja het is niet aan een iegelijk geoorloofd, dit op de zelfde wijze te doen: terwijl de een in de gelederen der dapperen geschaard, het leven waagt en opoffert voor het heil des vaderlands en der zijnen, moet een ander zorgen, dat deze gelederen voltallig gehouden. — dat bewijzen van bijzonderen moed en dapperheid beloond, — dat wonden in den dienst des vaderlands bekomen verpleegd en genheeld, — dat nagelatene vrouwen en kinderen der zulken, die voor de goede zaak gevallen zijn, voor gebrek en kommer beveiligd worden; en wanneer ieder zoo het zijne toebrengt tot het algemeene welzijn, mag men hopen, dat orde, rust en veiligheid onder ons bestendig zullen wonen.

Men zegge niet dat het gevaar min dringend, althans voor ons zoo gelukkig gelegen geweest min dringende is, en dat men dus ook hier geene voorzorgen behoeft te nemen, welke in dit oogenblik als te vroegtijdig, en bij een werkelijk bestaand gevaar als onvoldoende kunnen beschouwd worden.

Is het dan niet beter in omstandigheden als de tegenwoordige, eerder iets te veel dan te weinig te doen, en zoude het ons niet voor altijd en allersmertelijkst berouwen, wanneer wij ons immer konden verwijten, iets verzuimd te hebben tot afwering van een kwaad, dat ons gezamentlijk in de diepste ellende zoude dompelen?

Ja, moet ons de gelukkige ligging van het gewest, dat wij bewonen, en de overdenking, dat wij daar door van de ellenden en jammeren, welke andere oorden van ons Vaderland meer dan eenmaal drukten, tot dus verre gunstig verschoond wierden, niet veeleer tot een spoorslag dienen, om onze dankbaarheid op te wekken, en ons met verdubbelden ijver en kragten te doen mede werken, ter bevordering van het algemeene welzijn?

Weg dan met alle bedenkingen en angstvallige berekeningen! Vriesen, toont dat gij voor geen bewoner van eenig ander oord des vaderlands wilt onderdoen; toont aan de wereld, dat hier bij oude vriesche trouw, ook nog voorvaderlijde moed en mededeelzaamheid gevestigd zijn, en werkt dierhalve mede ter bereiking der oogmerken, welke zich de ondergeteekenden hebben voorgesteld, en waarvan zij U, op het voetspoor van soortgelijke ontwerpen in naburige gewesten, het volgende mededeelen.

Zij nodigen namelijk hunne Landgenoten uit, om bij inteekening een fonds te verzamelen, hetwelk de ondergeteekenden aanbieden, onder hun onmiddelijk toezigt en verantwoording te nemen, en met behulp van vaderlandlievende mede ingezetenen, te doen strekken.

a. Tot het uitreiken van beloningen, op aanwijzing van het Gouvernement aan de zoodanigen, die blijken zullen gegeven hebben van bijzondere trouw en heldenmoed in 's Lands dienst.

b. Tot het verlenen van ondersteuning aan dezulken die eervolle wonden bekomen, of verminkingen in de verdediging des vaderlands ondergaan zullen hebben.

c. Tot ondersteuning van Weduwen, Wezen, of Ouders van diegenen, die voor het behoud des vaderlands zouden mogen gesneuveld zijn.

d. Tot het uitloven van premien, ter bevordering van de werving voor 's Lands armée.

e. Tot het bevorderen eindelijk van alles, wat voor den dienst des Lands in de tegenwoordige omstandigheden meest gepast, en aan de hoe grootheid van het te zamen te brengen fonds geëevenredigd zal geoordeeld worden.

De wijze op welke, en de plaatsen waar de inteekening zal kunnen geschieden, zal door de ondergeteekenden onverwijld nader worden bekend gemaakt, die overigens zich zullen bevlijtigen, om alles toe te brengen, wat tot bevordering van het heilzaam oogmerk, dat zij zich voorstellen, zoude mogen strekken, en dienvolgens gaarne alle inlichtingen zallen ontvangen, welke tot zoodanig einde dienstig kunnen zijn.

Leeuwarden, den 12den april 1815.

BERNH. BUMA. C. E. E. COLLOT D'ESCURY.
A. A. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
M. DE WITH. B. P. VAN EIJSINGA.
M. C. W. DU TOUR VAN BELLINCHAVE.
B. VAN DER HAER. P. ZEPER. P. CATS.
G. BUYSING.

De ondergeteekende, ontvanger-particulier te Heerenveen, ontvangen hebbende de betaalsrol van tractementen, aankomende:

De hervormde predikanten, over de maand maart 1815, in het arrondissement Heerenveen ressorterende.

Inviteerd deze belanghebbenden, om hunne competentien ten spoedigsten, volgens bekende gewoonte, ten zijnen kantore aftehalen.

Heerenveen, den 20sten april 1815.

R. N A U T A.

*** Heden is mijne huisvrouw van eene DOCHTER bevallen.

LEEUWARDEN, den 25 April 1815. P. W I E R D S M A.

*** Heden zijn ondertrouwd,

ACKRUM, den 26 April 1815. S. HOIJTEMA, Pz, en E. W. VAN DER ENDE.

*** Ondertrouwd,

FRANEKER, den 30 April 1815. JOANNES STINSTRA, en ELIZABETH BANGA.

*** Heden zijn ondertrouwd,

BOUKE O. SIJPERDA, *onder Bolsward*, en
RUURTJE J. JORRITSMA, *te Higtum*.

HIGTUM, den 30 April 1815.

C O N C E R T - B E R I G T.

De ondergeteekenden, zullen de eer hebben van op DINGSDAG den 2den MEI 1815, in de Concert-Zaal, bij *G. van der Wielen*, te geven: Een groot VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT, aan het welk alle kunstminnaren verzocht worden deel te nemen.

De Entrée voor ieder Persoon is *vier Sesthalven.*

HEINRICH HESSE,	GEORGINE HESSE,
Zangmeester en Clarinettist in Berlijn, voorheen leerling van den Koninklijken Pruissischen Kapelmeester *RIGHINI.*	Eerste Zangeresse aan het Koninklijke Hoftheater te Dresden.

T O O N E E L - B E R I G T.

De Heeren Inteekenaren van de kleine Liefhebberij, worden verzogt (in plaats van DINGSDAG eerstkomende), op WOENSDAG den 3den MEI 1815, ter bijwoning der laatste Representatie.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 28 April 1815, *f* 38 - o - o Schippers-markt.

De prijs der granen was dienzelfden dag ter markt aldaar: Middelprijs van het lopen tarwe *f* 7 - 16 - o. Middelprijs van het last rogge, 118 ggl.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 28 April 1815.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	36⅛	à 36
——— Uitgestelde Schuld		3	à 3⅛
——— Kansbilletten		15	à 15¼
——— Restant van uitgest. Schuld		1⅜	à 1⅛
——— Domein-rescriptien	4	63⅜	à 63½
——— Bons van het Syndikaat 5de serie	5	98½	à 99
Dito 6de serie	5	94	à 94½
Dito 7de serie	5	89	à 90
Dito 8ste serie	5	83½	à 84½
Frankrijk, Tiers Consolidés	5		
——— Certificaten van dito	5		
Engeland, geconsolideerde	3	57½	
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5	53	à 53¾
Dito Coupons		47	à 49
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5	78	à 78½
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½	23¼	à 23½
Dito Coupons		9	à 9½
Weener bank bij *Goll en Comp.*	5		
——— dito	4		
——— Certific., bij *Goll en Comp.*	2½	17½	à 18½
Napelsche Certificaten	5	36	à 38
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	5	31	à 33
Dito Coupons		30	à 33
Deensche Kroon		44	à 45
Amerika, bij *Hope en Comp.*	5½	92½	à 93½
——— bij *Staphorst*	5½	77	à 78½

De DIACONEN van de Gereformeerde Gemeente van den dorpe Akkerwoude, zullen, op DINGSDAG den 2den MEI 1815, des namiddags ten vier uren precies, in de Herberg te Veenwouden, ingevolge authorisatie van den heer Gouverneur dezer Provincie, ten overstaan van den notaris GERRIT R. VOORMEULEN, by strykgeld, presenteren te verkopen:

Een en een halve pondemate HOOILAND, gelegen onder Veenwouden.

De ARMVOOGDEN van den dorpe Akkerwoude, zullen, op DINGSDAG den 9den MEI 1815, in de Herberg aldaar, des namiddags ten vier uren precies, met approbatie van den heer Gouverneur dezer Provincie, ten overstaan van den notaris VOORMEULEN, by strykgeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en TUIN aldaar, gequoteerd met no. 99.

Op WOENSDAG den 10den MEI 1815 zal, door den deurwaarder S. HEKKEMA, ten huize van den Logementhouder *J. TIDDENS*, te Groningen, des avonds ten 6 uren, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlyke party ENGELSCHE MANUFACTUREN, bestaande in: Velveteins Bontjes, vyf-vierde Plaatjes, gedrukte Chitsen, gedrukte Kalicoos, gedrukte Catoene Chals, Neteldoeken, Books, Cambriks, Deeken, fyne Witte Catoenen, Neteldoeksche Doeken, gebrocheerde Neteldoeken, Demits, Kalmukken; als mede een party Lakens in differente kleuren. —— Welke Goederen kunnen worden bezien, ten huize van Verkoop, op DINGSDAG den 9den MEI 1815, des namiddags van 2 tot 4 uren, en op den dag van Verkoop, des morgens van 9 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 uren, waar ook de Catalogussen verkrygbaar zyn.

VERKOOPING OP REGTERLYK GEZAG.

Ten verzoeke van DANIEL BELKERS, te Leeuwarden, van de ROERENDE GOEDEREN, toebehoorende aan *JENTJE JANS van der VEEN*, in de Lemmer, ten diens huize, op den 9den MEI 1815, des voormiddags ten 9 uren.

ISAAC TELTING, notaris, en LUCAS HILDEMA, koopman, beide wonende te Franeker, gemagtigden in den Boedel van *PIETER PIETERS ALKEMA* en *THE PIETERS ALKEMA*, voorheen Molenmakers en Timmerlieden in Comp., op het Vliet te Franeker, zich in staat bevindende eene perCentsgewyze uitdeling van penningen aan de Boedels-Crediteuren te doen, verzoeken de Crediteuren vóór of op ZATURDAG den 6den MEI vragtvrye opgave te doen aan een der Boedelredders, van hunne liquide competentien; ten einde men in staat zy, daarvan een geheel te formeren, en dien overeenkomstig op MAANDAG den 8sten MEI 1815, des morgens ten elf uren, in het Heeren Logement te Franeker, eene perCentsgewyze uitbetaling te doen.

)o( )o( )o(Door het Overlyden van *Folkert Tjeerds Feenstra*, in leven Pelmolenaar te Sneek, presenteerdt men uit de hand te verkoopen:

Eene hegte, sterke en van ouds zeer beklante PELMODEN, staande en gelegen aan de Zuid-Westkant op de Stadswal te Sneek, hebbende ruim 78 voeten vlugt, en is tot aan de Zwigstelling met eene sterke steenen Muur omvangen; benevens eene hegte HUIZINGE, mede aldaar, naby de Molen staande. De gegadigden worden verzocht zich in persoon of met vragtvrye Brieven te adresseren by de Moeder der overledene, de wed. *Tjeerd Wybrens Feenstra*, of by den koopman *Jan D. Gorter*, beide te Sneek woonachtig.

)o( )o( )o(Uit de Hand te Koop: Eene hechte en zeer beklante ZOUTKEET, genaamd *DE WITTE HAND*, met deszelfs SELHUIS, DENNEN en verder Aanbehooren, staande aan de Zoutsloot, digt by de Franeker Pypen, binnen de Stad Harlingen, zoodanig als zedert verscheiden jaren met succes is en nog wordt gedreven by den heer SICCO YZENBEEK aldaar; die genegen is dezelve, op voordeelige conditien voor den Kooper, te verkoopen; en eenen ieder, die des gadinge maakt, verzoekt, zich daar omtrent te vervoegen by zynen zoon, den heer JAN YZENBEEK, mede te Harlingen woonachtig, en wel vóór den 15den MEI aanstaande; kunnende de conditien van

---

De SCHOUT VAN DE GEMEENTE JOURE brengt, door deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat, de VOORJAARS KERMIS, die invalt op DONDERDAG den 18den MEI 1815, op verzoek van een aantal Ingezetenen, voor deze keer, zal gehouden worden op DONDERDAG den 11den MEI 1815.

A R E N D E V E R T S.

De notaris J. HANEKUYK, te Harlingen, zal, op WOENSDAG den 10den MEI 1815, des namiddags ten 2 uren precies, by de Zuiderbrug aldaar, by gereed geld, publiek verkoopen:

Eene groote party SCHEEPS-SLOOPHOUT, een partytje TOUW- en YZERWERK, SPYKERS, RONDHOUT, en wat meer ten dage der Verkooping genummerd zal liggen.

Men gedenkt eerstdaags, tyd en plaats nader te bepalen, publiek te verkoopen:
Ruim dertig pondematen GREIDLAND, met een groote REID-POL en een WATERMOLEN, gelegen ten Noorden en Zuiden van de Stad Stavoren; alsmede eene HUIZINGE en SCHUUR, staande binnen gemelde Stad, inmiddels uit de Hand te Koop; te bevragen by *HATE JANS VISSER*, woonachtig te Bolsward.

ONDERHANDSCHE VERKOOPING.

Men presenteert by besloten briefjes te verkoopen: Drie pondematen kostelyk GREIDLAND, gelegen te Pingjum, belast aldaar met 1¼ Dyksfloreen, by *P. L. Hilarides*, in leven als eigenaar gebruikt geweest. De gegadigden worden verzocht vóór of op VRYDAG den 5den MEI aanstaande, hunne briefjes in te leveren by *H. P. Hilarides* te Pingjum, en alsdan des namiddags ten 2 uren, ten gemelden huize aldaar te compareren.

BOELGOED VAN RYTUIGEN.

Op VRYDAG den 12den MEI 1815, des morgens ten 10 uren, op de Lange Pyp, by den kastelein *R. v. d. WAGEN*, te Leeuwarden, ten overstaan van den notaris Mr. E. E. WIELINGA VAN SCHELTINGA: Verkooping van fraaye RYTUIGEN, waar onder mede is eene KOETS. —— Iemand iets hebbende by te voegen, geve zulks in tyds aan, ten huize van *J. WIEGERS*, Mr. Zadelmaker, op de Koemarkt, te Leeuwarden.

(§) (§) (§) De ondergeteekende IMARENTIA VISSER, onlangs geadverteerd hebbende, om aan haar man, ANDRIES BRENNIKMEYER, Koopman te Sneek, geene gelden ter leen te geven of te betalen; verklaart by deze, die Advertentie in te trekken, met verzoek aan elk en een iegelyk, om haar man voornoemd, weder als bekwaam zyne zaken te administreren, te willen beschouwen, en met hem te negotieeren als voorheen.

IMARENTIA BRENNIKMEYER, geboren VISSER.

NB. Alzoo PIER M. MINNEMA, te Gordyk, en FOKE F. LANDMEETER, te Terwispel, voornemens zyn, om op WOENSDAG den 17den MEI 1815, Rekening en Verantwoording te doen, van de Nalatenschap van wylen *ANTIE WIEBE*, te Kortezwaag overleden: Zoo worden alle de belanghebbenden, opgeroepen by deze, ten einde ten voorschreven dage, zich te vervoegen ten huize van *G. D. STIEMSTRA*, kastelein te Gordyk, des namiddags ten 4 uren, en hunne belangens voor te staan. Zullende alle de absenten gehouden worden, geene pretentien op, of belang by voorschreven Boedel te hebben.

)o( )o( )o(Uit de Hand te Koop: Eene binnen weinige jaren nieuwgebouwde HUIZINGE, met de daarby zynde BROUWERY en MOUTERY, op zeer gemakkelyke conditien van betaling. Nader onderrigt by den eigenaar en gebruiker *A. O. BROUWER*, te Dokkum.

***** BUONAPARTE'S *Overscheping van* ELBA *naar* FRANKRYK, met alle derzelver *byzonderheden* en *gevolgen*, door G. BRUINING, *eerste Stuk*, à 11 Stuivers, zal op MORGEN worden uitgegeven by JOHANNES ALLART, Boekverkooper in 's Gravenhage, en te bekomen zyn alomme by de Boekverkoopers. Dit Werkje zal in een aaneengeschakeld verhaal behelzen, alle de *merkwaardige byzonderheden* dezer Gebeurtenis zoo wel als de verdere Operatiën, welke dezelve ten gevolge zullen hebben. Ook zal by bovengemelde en alomme op *morgen* te bekomen zyn: De GARDES D'HONNEUR in IV Zangen, door D. H. TEN KATE VAN LOO, *gewezene Garde d'Honneur*, met fraaije *Vignetten* en een *Quarto Plaat*, gegraveerd door den Heer R. VINKELES. Behelzende de 1ste Zang *het Vertrek*, de 2de *de Veldtogt*, de 3de *de Gevangenis*, de 4de *de Terugkomst*. Eenige weinige Exemplaren zyn te bekomen op *groot Papier*. Nog zal by hem op dezelfde dag worden uitgegeven en te bekomen zyn: PUBLICATIE houdende *Ordonnantie* op het recht van PATENT; die onmiddelyk staat gevolgd te worden van de PUBLICATIEN betrekkelyk het DIENSTBODEN-, PAARDEN- en PLAIZIER-GELD, in één Boekdeeltje, zoo als de verdere Publicatien over deze onderwerpen by bovengemelde ook zyn uitgegeven met *voorkennis van het Gouvernement*.

De SCHOUT VAN DE GEMEENTE WITMARSUM, convoceert mits deze, de hervormde floreenpligtigen van het dorpe Zurich, tegens VRYDAG den 5den MEI e. k., des morgens ten 9 uren precies, in de Herberg aldaar, ten einde alsdan de Kerke-Rekening mede op te nemen en na welbevinding te sluiten, en om alsdan in plaats van de afgaande twee nieuwe KERKVOOGDEN te verkiezen.

WITMARSUM, den 19 April 1815.

De Schout voornoemd,
B. S. DE WITTE.

De SCHOUT VAN DE GEMEENTE WARFFUM, ten gevolge bekomene autorisatie van de *Ed. Groot Achtb. Heeren Ged. Staten van de provincie Groningen*, by Resolutie van den 5den APRIL 1815, no. 19, is voornemens, ten overstaan van Mr. H. W. HOVING, openbaar notaris, residerende te Onderdendam, op MAANDAG den 8sten MEI 1815, des morgens ten 10 uren precies te beginnen, op het Eiland Rottumer-Oog, te doen overgaan tot den publieken verkoop, voor contant geld, van de geborgene en als nog voorhanden zynde GOEDEREN, van het, op gezegd Eiland gestrande Schip, genaamd *HANSSENS HAAL*, gevoerd door kapitein *Arluin*; alsmede van deszelfs LADING, bestaande in: Plus minus 5000 Noordsche DEELEN, ter lengte van 12 voeten, en 3 à 3½ duimen dikte; voorts SCHEEPSTUGASIE, als: Ankers, Touwen, Zeilen, Masten en Boegspreet; alles invoegen de voorschrevene Goederen, by Kavelingen, op het Eiland, voorhanden liggende.

Men presenteert publiek by de finale toeschatting en verhooggeld, te verkoopen:
Zekere deftige en voor weinig jaren nieuwgebouwde en wel ter neringstaande KOOPMANS-HUIZINGE en TUIN, cum omnibus annexis, voorzien van eene royale groote Winkelkamer, een Kelderskamer, Keuken, Bak en verdere geryflykheden, staande en gelegen te Noordwolde, in het kanton Oldeberkoop, no. 109, laatst door *Johannes Braaksma* geoccupeerd, en met er dood ontruimd; belendende ten Oosten de mandelige Steeg en *Jacob Klazen*, ten Westen en Noorden *Barteld Witteveen*, en ten Zuiden de Heereweg. Welke Huizinge voor een zesde gedeelte in eigendom behoort aan de minderjarige kinderen van den heer *Johannes Dornsyffen*, Apothekaris te Heerenveen, en by wylen deszelfs huisvrouw *Maria Frederica Jurgens*, in echte getogen, met namen *Johanna Elisabeth Dornsyffen*, Winkeldochter te Noordwolde, *Johannes Georg* en *Gerhardus Dornsyffen*, zonder bedryf, by deszelfs vader te Heerenveen inwonende, voor een-tweede of drie-zesde gedeeltens aan *Akke Johannes*, zonder bedryf, en *Anne Braaksma*, Koopman, en *Willem van Bree*, Koopman, als man en voogd zyner huisvrouw *Grietje Jurgens*, voor het een-zesde gedeelte, *Baetske Jurgens*, zonder bedryf, voor de resteerende een-zesde, de vier laatstgemelden wonende te Heerenveen.
Bezwaard met drie Gulden tien Stuivers jaarlyksche Grondpagt aan *Barteld Witteveen*, ingevolge Pagtbrieven daaraf zynde.
Zynde deze Huizinge cum omnibus annexis, op den 12den MEI 1815 vry van huur te aanvaarden.
De finale toeschatting zal geschieden op DINGSDAG den negenden MEI 1815.
In tegenwoordigheid van *Anne Braaksma* voornoemd, als toeziende voogd der gemelde minderjarige kinderen, ten overstaan van den notaris PIETER BOOTSMAN, residerende te Heerenveen, daartoe gecommitteerd by vonnis van den Regtbank ter eerster Instantie, zitting houdende aldaar, van den 2den MAART 1815, geregistreerd op expeditie te Heerenveen, den 7den DITO, alles ingevolge de memorie van lasten, ten kantore van gemelde notaris ter lecture gedeponeerd.
Wie hier aan gadinge maakt, kome, op DINGSDAG den negenden MEI 1815, des namiddags ten 2 uren, ten huize van *JAN PERFECT*, herbergier te Noordwolde, en koope alsdan op voor te lezene conditien.

De griffier E. R. NIEUWENHUIS, te Holwerd, presenteert by boelgoed te verkoopen, ten Sterfhuize van wylen *BOTTJE JANS KLEITERP*, te Raard, op DINGSDAG den 2den MEI 1815, des morgens ten negen uren precies:
15 Kalve en Melke KOEYEN, waaronder 2 Vare en 1 Vroegmelke, 5 RIEREN, waaronder een Geld, 1 Twinter OS, 8 HOKKELINGEN, waaronder een BUL, 4 PAARDEN, waaronder twee met VOOLEN en een ENTER, 25 SCHAPEN, 2 Oude VARKENS, waaronder 1 met BIGGEN, 3 beslagen Wagens, 2 Aardkarren, 1 Ploeg, 3 Eggen, 1 Landrolle, 1 Wynne, 1 Rasp, 1 Phaëton, 1 Karn met koperen hoepen; voorts BOUW- en KOEMELKERS-GEREEDSCHAPPEN; en eindelyk MEUBELS en HUISGERADEN, Bedden met deszelfs toebehooren, en hetgeen meer ten voorschyn zal worden gebragt.

Mr. H. CANNEGIETER, openbaar notaris te Grouw, zal, op WOENSDAG den 3den MEI 1815, des morgens ten negen uren, ten huize van den Koopman *ALBERTUS BELKMEER*, in leven gewoond hebbende te Grouw, publiek, by boelgoed en gereeden gelde verkoopen:
MEUBELEN en HUISGERADEN, als: Twee BEDDEN, een KABINET, een KLOK, en hetgeen meer ten voorschyn zal worden gebragt.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, in de herberg Roma, op WOENSDAG den 3den MEI 1815, des middags ten 12 uren precies, presenteren te verkoopen:
Memelsche BALKEN en DEELEN, Noordsche BALKEN, DEELEN, JUFFERS, COLDERS, enz., enz., en wat ten gemelden dage meer genummerd zal liggen.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 3den MEI 1815, des voormiddags ten 11 uren, in de herberg Roma, presenteren te verkoopen:
Circa 10,000 ponden STOKVISCH, by Kavelinge, zoo als genummerd liggen in het Pakhuis, op de Noorderhaven, A, no. 74, en waarvan nadere informatie is te bekomen by den heere *D. Fontein Pietersz.*, ten gemelden Stede.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 10den MEI 1815, by de beschryving, en den 24sten DITO, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren precies, in de herberg Roma, presenteren te verkoopen:
Eene hechte en sterke HUIZINGE en TIMMERWINKEL, met daar achter liggende TUIN, staande en gelegen in het dorp Kimswerd, gequoteerd met no. 33; by *Pieter Feyes Schaafsma*, als eigenaar bewoond en gebruikt, den 12den MEI 1816 vry te aanvaarden.

De notaris ANE WITTEVEEN, in de Lemmer, presenteert aldaar, publiek by stryk- en verhooggeld, te verkoopen:
Een nieuw TJALKSCHIP, lang over Steven 68 voeten, wyd vyftien voeten, en hol zes en een half voeten, met deszelfs Zeilen, Ankers, Touw, staand en lopend Wandt, en verdere toebehooren, breder volgens Inventaris gespecificeerd, liggende in de Lemmer, in den jare 1814 aldaar door *Claas Hendriks de Vries* nieuw uitgehaald.
Wie daar aan gadinge maakt, kome, op VRYDAG den 5den MEI 1815, des namiddags ten twee uren, by de beschryving, en des avonds ten vyf uren, by den finalen palmslag, ten huize van *TJALLING ANDRIES TEITSMA*, kastelein in het Heeren Logement, in de Lemmer, en koope op condities als dan voor te lezen, welke intusschen zyn te vernemen by den voornoemden notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De notaris ANE WITTEVEEN, presenteert, publiek by stryk- en verhooggelden te verkoopen:
Eene fraaije HUIZINGE, voorzien van veele Commoditeiten, staande in den dorpe Lemmer, op de Nieuwburen, voorzien van een ruime Winkel, twee Kamers, een Voorkamertje in de Winkel, een Keuken, twee Kelders, een ruime Zolder met beschoten Dak, waarop vier Bedsteeden; — voorts een Regenwatersbak, Put, Secreet, een Bleekveld, en achter hetzelve een Hok.
In de Verponding over dezen jare aangeslagen, op negentien Guldens acht Stuivers en een Penning, op den 12den NOVEMBER 1816 vry te aanvaarden; wordende by de eigenaars *Jentje Jans van der Veen* en *Geesjen Jacobs*, echtelieden, bewoond.
Wie hier gadinge aan maakt, kome, op MAANDAG den achtsten MEI een-duizend-acht-honderd-en-vyftien, by de beschryving, en op DONDERDAG den achttienden MEI een-duizend-acht-honderd-en-vyftien, by de finale toewyzing telkens des avonds ten vyf uren, ten huize van *HESSELIUS BRANDENBURG*, kastelein in het Wapen van Lemsterland, in de Lemmer, en zulks op extra aannemelyke voorwaarden, welke zyn te vernemen by Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, advokaat, en den voorschreven notaris, in de Lemmer.

Alle degeenen welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zyn aan *GEESJEN JACOBS*, huisvrouw van *J. J. van der VEEN*, Winkelier in KRUIDENIERS- en ELLEN-WAREN en TABAK, in de Lemmer, gelieve daarvan ten spoedigsten, en uiterlyk voor primo JUNY dezes jaars, opgave of betaling te doen ten kantore van Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, advokaat in de Lemmer.

Men doet weten, dat ten verzoeke van den heer *JOHANNES van der VEEN*, Eigenaar, woonachtig te Leeuwarden, in kwaliteit als Curator in de onbeheerde Nalatenschap van JELTJE JELLES, in leven laatste Huisvrouw van MEINE MEINES, gewoond hebbende en overleden te Oldeholtwolde, — en ingevolge autorisatie van de Regtbank ter eerster Instantie, zitting houdende te Heerenveen, zal worden overgegaan, op DINGSDAG den 9den MEI 1815, ten huize van *KLAAS KOPFER*, kastelein te Wolvega, des namiddags ten twee uren, ten overstaan van den notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega residerende, en welke door de gezegde Regtbank is benoemd, tot de verkoop aan de meestbiedende, by de finale toewyzinge, van volgende Vastigheden, te weeten van:
I. Eene ingestorte HUIZINGE, APPELHOF en 3 mad HOOILAND, te Oldeholtwolde, zynde de Huizinge bekend geweest met no. 15; strekkende uit de Sloot, ten Noorden de Heerenweg tot Zuidwaarts in de Sloot, ten Noorden de Slingeweg.
II. Drie mad HOOILAND en twee akkers BOUWLAND, groot twee mad; strekkende Zuidwaarts aanvolgende over de Weerdyk in de Sloot.
III. De helft van een kampje WEIDLAND, het zoogenaamde *HOEKLAND*, liggende by den Heerenweg, mede onder Oldeholtwolde, groot over het geheel twee mad.
Men kan ter onderrigting der voorwaarden van Verkoop, zich vervoegen ten kantore van den genoemden notaris.

Men doet weten, dat ten verzoeke van *TRYNTJE TJEERDS BOLTJES*, huisvrouw van *ROELOF JANNES OOSTERKAMP*, Huisman, wonende te Nyholtwolde, en met approbatie van dezelve haren man, voor de eene helfte, en ten verzoeke van *TJEERD CORNELIS BOLTJES*, Huisman, woonachtig te Oldetryne, voogd over de minderjarigen, *Wybe*, *Lysbeth* en *Tjeerd*, zonder beroep, inwonende by hunnen moeder *Tryntje Tjeerds Boltjes* opgenoemd, zynde hunnen vader *NANNE WYBES BROUWER* overleden, komende voor de wederhelfte; — ten overstaan van den notaris A. R. ATTEMA, residerende te Wolvega, en welke belangende der minderjarigen aandeel, door de Regtbank ter eerster Instantie, zitting houdende te Heerenveen, deswege is benoemd — zal worden overgegaan, in bywezen van den toeziende voogd *Anne Egberts Bosma*, Mr. Kuiper, woonachtig te Oldetryne, op DINGSDAG den 9den MEI 1815, ten huize van *KLAAS KOPFER*, kastelein te Wolvega, des namiddags ten drie uren, tot de verkoop aan den meestbiedenden, by de finale toewyzinge, van de nagenoemde vaste Goederen, te weten van:
I. Eene HUIZINGE en GROND, op het West te Wolvega, bekend met no. 60.
II. Een kamp WEIDLAND aldaar, groot drie mad.
Men kan ter onderrigting der voorwaarden van Verkoop, zich vervoegen ten kantore van den genoemden notaris.

De notaris W. STEENBEEK, te Heeg, presenteert ten verzoeke van *Sipke* en *Siebe Sipkes Beers*, Schippers te Kolhorn, publiek by stryk- en verhooggeld te verkoopen:
Een welbetimmerd JAGT- of KOFKE-SCHIP, lang 48 voet, wyd 14 voet, en hol naar advenant, met een daarby behoorende byna nieuw span Zeilen, Ankers, Touwen, Haken en Boomen; voorts Koks-Gereedschap, waarvan de Inventaris is te vernemen by gemelden notaris, zoo en in dier voegen het door de Verzoekers tot nu toe als eigenaars is bevaren, en thans te Heeg is liggende.
Wie daar aan gadinge maakt, kome, op WOENSDAG den 17den MEI 1815, by de beschryving, en den 24sten daaraanvolgende, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren, ten huize van *JACOBUS HOMANS*, kastelein te Heeg, en koope dan op voor te lezene conditien, die inmiddels zyn te vernemen by den notaris voornoemd.

)o( )o( )o(Uit de Hand te Koop: Een HUIS en ERF, zynde eene wel ter neringstaande BROOD- en KLEINBAKKERY, staande en gelegen binnen de Stad Harlingen, in wyk G, no. 201. Nader informatie by *H. POORT*, Mr. Broodbakker, op de Groote Breedeplaats, mede binnen Harlingen.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.